

Produktionsskolelæreren

/MSS

I 2011-12 bragte PSFs nyhedsbrev en række portrætter af produktionsskolelærere og deres værksteder, som vi nu vælger at genudgive.

Lærerne fortæller bl.a. om den måde, de opbygger deres værksteder på, om 'gode produktioner', og om, hvordan de bruger deres personlige erfaringer i arbejdet med de unge.

På trods af at faktuelle ting kan have ændret sig undervejs er disse refleksioner lige aktuelle for den, der vil have indsigt i produktionsskolernes særlige læringsform.

Christian Dyrlov Madsen

Træ og Sejl på Korsør ProduktionsHøjskole

Christian blev færdig som bådebygger og skibstømrer som 29årig. Som næsten nyuddannet bådebygger søgte han stillingen som værkstedslærer på Træ og Sejl på Korsør Produktionshøjskole og fik den. Inden han gik ind i bådebyggeruddannelsen, havde han taget studentereksamen og læst geografi, men han havde også levet et udendørsliv med sejlads og skisport, blandt andet på Grønland og i Østrig. I Østrig arbejdede han som skiinstruktør, og herfra kendte han til unge, der lignede produktionsskolernes målgruppe

Unge med 'oplevelsesangst'

Når Christian skal beskrive de unge på hans værksted sammenligner han med sin egen ungdom, der var præget af et aktivt ungdomsliv med selvstændige projekter som f.eks. at samle penge sammen for at kunne tage til Island på cykeltur. Set i det lys, synes han, at unge i dag er præget af det, han kalder 'oplevelsesangst' og har brug for trygge rammer for at kunne udfolde sig. Det betyder f.eks. at de i begyndelsen kan være bange for at springe ombord på en båd, og at de måske slet ikke forestiller sig, at de skal ud at sejle. De har ofte valgt værkstedet lidt tilfældigt, fordi kæresten eller en kammerat gik der, eller fordi der var plads. Men de fleste kommer alligevel til at få rigtig meget ud af det, og de ender også med at komme ud at sejle.

Whimbrel – en altoverskyggende opgave.

Som på mange andre skoler, har træværkstedet en række opgaver som legehuse, fuglekasser og bord-bænkesæt. Men siden 2006 har værkstedet haft en stor gennemgående hovedopgave, der, når Christian fortæller, kommer til at overskygge alt andet: Whimbrel! Skolens gaffelriggede træskib fra 1899. Skolen havde i en årrække sejlet i skibet, men i 2006 var det i så ringe stand, at skolen ikke

fik fornyet sejltilladelsen. Skulle skibet kasseres eller renoveres? Skolen valgte det sidste og lagde Whimbrel på land. I 6 år har Træ og Sejl arbejdet på skibet og først i august i år blev det igen søsat. Ikke meget er tilbage af det oprindelige gamle skib, og som Christian siger, så var det måske for tidligt, for der er stadig mange opgaver under dæk.

Renoveringen har indeholdt en række vanskelige opgaver, der nok ikke ville have kunnet være klarer uden lærlinge på værkstedet. Værkstedet er godkendt til 2 lærlinge ad gangen, og de første 3 er færdiguddannede, Whimbrel har først og fremmest været lærlingenes område, men produktionsskoleledtagerne har kunnet gå til hånd på mange forskellige måder. Det lange tidsrum betyder, at ingen har været med fra start til slut, men der har været mange forskellige delopgaver, både til dem, der er dygtige til at høvle, til dem, der har stor tålmodighed og også til dem, der ikke har.

Der har været opgaver, der har krævet høj faglig kundskab, som f.eks. at bygge en ny mast. Opgaver, der måske har været svært for nogle af de unge at forholde sig til. For dem er det den mere dagligdags og opnåelige kunnen, som at følge strengen, når man høvler, der betyder noget.

En maritim drejning

Renoveringen betød, at værkstedet i det hele taget fik en skarpere profil over mod det maritime. Man begyndte at bygge en række mindre joller. En opgave, der teoretisk set kan laves på et par måneder. Og for nylig har skolen fået foræret et nyt sejlskib, Pandora samt et ikke færdigt skrog fra Erhvervsskolen Nordsjælland, der er landsskole for de maritime håndværksfag. Pandora er bygget i 1997 som en markedsføring af dansk bådebyggeri og dets kvaliteter. Den maritime drejning betyder også, at skolen lige nu forhandler med Korsør Havn om at åbne et værft i fiskerihavnen. Her vil skolen blive mere synlig som en del af det omgivende samfund.

I den kommende tid skal Pandora lakeres og det ufærdige skrog skal bygges færdigt til en lille galease. Hermed får skolen endnu flere forskellige bådtyper at sejle med. At skulle sejle med de skibe og joller, man selv er med til at bygge og vedligeholde, betyder en ekstra dimension i forståelsen af opgaverne. Man forstår funktionerne meget bedre, når man selv skal ro, sætte sejl og i det hele taget bevæge sig på vandet. Og den sociale og personlige udvikling følger med: På de små joller er man skipper på egen båd, på skibene er der rigtigt meget samarbejde!

I sejlsæsonen bruges der da også tid på at sejle: værkstedet henter æbler på Fejø og kartofler på Samsø til lokale kunder. En aktivitet, Christian har planer om at udvide i fremtiden. Det er tanken at Whimbrel skal sejle til Folkemøde på Bornholm i 2013 og også gerne til Isle of Wight, hvor skibet i sin tid er bygget.

Det gik ikke uden lærlingene

Christian ville ikke undvære lærlingene: "Man får et super forhold til dem. De er her i lang tid, og man savner dem, når de er væk på skoleophold. Vi kommer til at udgøre et makkerskab, hvor vi bliver klogere i fællesskab." Han sætter pris på at følge med i deres udvikling, både den faglige og den personlige: "Det er en lang rejse, og det er smukt at være med til," siger han.

Lærlingene har som sagt betydet, at værkstedet kunne binde an med den store renoveringsopgave. For deltagerne betyder en lærling på værkstedet, at der er en mere, der ved hvad der skal ske, og hvordan tingene skal gøres. Men selvfølgelig er det forskelligt fra lærling til lærling, hvor meget de er interesserede i at hjælpe deltagerne og i det øvrige, der sker på værkstedet.

Det vigtigste

Deltagerne er imponerede over lærlingene og respekterer dem, men ifølge Christian giver det dem ikke nødvendigvis mere interesse for faget. "Det vigtigste for deltagerne er at komme i gang med noget. At finde ud af, at her er noget de kan; de kan passe deres arbejde, og de blive mere stabile undervejs," siger han.

For hans eget vedkommende er det allervigtigste "glæden ved at se nogle unge komme videre og forstå, at der er brug for dem." Om de i sidste ende bliver bådebyggere eller bagere, eller noget helt tredje er i den forbindelse ligegyldigt.

Christian er stadig ansat som værkstedslærer på Korsør ProduktionsHøjskole. Men værkstedet hedder i dag Værftet og er et maritimt værksted, der ligger på havnen.